

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและสภาพปัญหา

การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ที่ถืออำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน โดยลักษณะสำคัญประการหนึ่งก็คือ การเปิดโอกาสให้ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมในทางการเมืองให้มากที่สุด ประเทศไทยเองได้มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภามานานถึง 74 ปี นับตั้งแต่การเปลี่ยนแปลงการปกครองระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภา พ.ศ. 2475 จนถึงปัจจุบัน พ.ศ. 2549 อย่างไรก็ตามการเมืองไทยก็ประสบปัญหาในการพัฒนาทางการเมืองเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน ด้วยสาเหตุสำคัญประการหนึ่งก็คือ นับตั้งแต่ พ.ศ. 2475 เป็นต้นมา ได้มีการเปลี่ยนแปลงกลับไปกลับมาระหว่างการปกครองโดยรัฐบาลทหาร บ้างพลเรือนบ้าง ทำให้การพัฒนาทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนมีการเพิ่มและลดลงสลับกันไปมาอยู่ในระยะหนึ่ง ตัวแปรที่สำคัญนั้นเกิดจากทหารเข้ามามีบทบาททางการเมืองในประเทศมาก วิธีทางที่ทหารเข้าครอบงำทางการเมืองนั้นส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องของการทำรัฐประหารแทบทั้งสิ้น เพื่อเป็นช่องทางในการเข้าสู่อำนาจและทำการต่อสู้เพื่อเอาชนะพรรคการเมืองและสภาผู้แทนราษฎร (สุจิต บุญบงการ 2537 : 1-2)

การปกครองของกลุ่มทหารที่เป็นผู้นำรัฐบาลนั้น มีผลกระทบต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตยในเรื่องของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเป็นอย่างมาก จะเห็นได้จากรัฐบาลของคณะปฏิวัติหรือคณะผู้ก่อการดังกล่าวนี้ มักไม่ยินยอมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครอง หรือเข้ามามีบทบาทในทางการเมือง บางครั้งถึงกับไม่เปิดโอกาสให้พรรคการเมืองเข้ามาดำเนินกิจกรรมทางการเมืองตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากประชาชนที่เลือกตนเองเข้ามา สำหรับการทำให้รัฐประหารในแต่ละครั้งของกลุ่มทหาร จะนำไปสู่การจัดตั้งรัฐบาลในที่สุด โดยรัฐบาลที่ฝ่ายทหารจัดตั้งขึ้นนั้นมักไม่ยินยอมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในทางการเมือง จะเห็นได้จากการยึดอำนาจรัฐประหารในแต่ละครั้งนั้น หลายครั้งพรรคการเมืองสภาผู้แทนราษฎร กระบวนการเลือกตั้งมักจะถูกยกเลิก (สุจิต บุญบงการ 2542 : 2) ทั้งนี้เป็นผลมาจากความคิดที่จะเข้ามามีอำนาจโดยปราศจากแรงเสียดทานจากปัจจัยต่างๆ ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น และเพื่อบรรลุผลถึงการดำเนินการบริหารรัฐบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพและเด็ดขาดที่สุด ยังผลให้การพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองในระบอบ

ประชาธิปไตย ที่จำเป็นจะต้องอาศัยกระบวนการทางด้านพรรคการเมือง สภาผู้แทนราษฎร กระบวนการในการเลือกตั้งมีความล่าช้า เพราะปัจจัยดังกล่าวมีส่วนผลักดันให้ประชาชนเกิดการเรียนรู้ในการรักษาไว้ในการปกครองในระบอบประชาธิปไตย แต่เมื่อกระบวนการดังกล่าวไม่ได้รับความยินยอมให้เกิดขึ้น อีกทั้งการพัฒนาทางการเมืองจะต้องอาศัยเงื่อนไขทางด้านระยะเวลา ในการพัฒนาทางการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้องด้วยมีน้อยเกินไป เมื่อเทียบกับประเทศที่มีการพัฒนาทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยมาอย่างยาวนานเป็นร้อยปี อย่างประเทศในแถบทวีปยุโรปหรือแม้แต่ต่ออเมริกาเอง โดยจะเห็นได้ว่ามีความแตกต่างทั้งทางด้านภารกิจกรมทางการเมือง และการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีประสิทธิภาพมากกว่าประเทศไทย

การปกครองประเทศในระบอบประชาธิปไตยนั้น มีกระบวนการทางการเมืองที่มีความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน มีความชัดเจนและชอบธรรมมากที่สุด คือ การไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชน (สุจิต บุญบงการ 2542 : 45) เพราะการเลือกตั้งเป็นกระบวนการหนึ่ง ที่ทำให้คนส่วนใหญ่ของประเทศได้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยที่ถือว่าอำนาจเป็นของปวงชนทุกคน และประชาชนทุกคนมีสิทธิและหน้าที่ในการมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศ ดังนั้นการเลือกตั้งจึงถือเป็นการสรรหาผู้ปกครองที่เป็น การสร้างความชอบธรรมให้กับอำนาจรัฐบาล หรือผู้ปกครองที่มาจากการเลือกตั้งเพื่อสามารถที่จะกระทำการต่างๆ ในนามของประชาชนได้อย่างเต็มที่ (วรรณธรรม กาญจนสุวรรณ 2538 : มปน)

อย่างไรก็ตาม การไปลงคะแนนเสียงถือเป็นเรื่องสำคัญ เพราะการเลือกผู้ที่จะไปทำหน้าที่เป็นตัวแทนของประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศ ที่อาจจะส่งผลให้เกิดความเจริญก้าวหน้าหรือความเสื่อมถอยของสังคมนั้น ต้องขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถและประสบการณ์ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มาจากเลือกตั้งอยู่มาก เพราะฉะนั้นการเลือกตั้งจึงเป็นเรื่องที่สำคัญเสมือนกับเป็นการตัดสินใจอนาคตของประเทศ เป็นเรื่องที่ประชาชนควรให้ความสำคัญในการลงคะแนนเสียงมากที่สุด

ไม่ว่าเป็นการเลือกตั้งที่ไหน หรือแบบใด จุดร่วมที่สำคัญที่สุดของการเลือกตั้ง ได้แก่ การระดมความคิดเห็นเพื่อที่จะสร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ปกครองดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น และด้วยคุณประโยชน์ดังกล่าวจึงทำให้การเลือกตั้งมีความสำคัญ มีการแข่งขันกันสูงในระดับที่แตกต่างกันตามสถานการณ์แห่งนโยบาย อุดมการณ์ทางการเมือง การเปิดปิดของระบบการเมือง เมื่อการเลือกตั้งมีการแข่งขันกันสูง ผลที่ตามมาคือการใช้เทคนิควิธีการต่างๆ ในการเลือกตั้งสูงตามไปด้วย (สุจิต บุญบง 2527 : 2) รวมทั้งสถานการณ์ในปัจจุบัน พรรคการเมืองและประชาชนบางส่วนยังไม่ให้ความสำคัญกับการเลือกตั้งตามหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอย่างแท้จริง

โดยส่วนใหญ่เป็นการวางเฉย ไม่เอาใจใส่ความเป็นไปของบ้านเมือง ส่งผลให้ผู้สมัครเล็งเห็นถึงจุดอ่อนของประชาชน จนทำให้ผู้สมัครใช้วิธีการซื้อเสียงหรือทุจริตการเลือกตั้งในรูปแบบต่างๆ เรื่อยมาทำให้ปัจจุบันการซื้อขายเสียง ถูกสถาปนาขึ้นเป็นวัฒนธรรมทางการเมืองประเภทหนึ่งไปแล้ว และเมื่อรับวัฒนธรรมเข้าไป นั่นก็หมายถึงการยอมรับและผนึกแน่นในวิถีคิด (way of thinking) และวิถีชีวิต (way of life) ของคนในสังคมซึ่งเมื่อพูดถึงการเลือกตั้งจึงมักที่จะนึกถึงการซื้อขายเสียงกันอยู่เสมอ เมื่อไม่มีการแก้ไขทำให้ปัจจุบันการซื้อสิทธิขายเสียงจึงเป็นส่วนหนึ่งของสังคม และกลายเป็นพฤติกรรมทางการเมืองของบุคคลไปในที่สุด (พิชาย รัตนดิลก ณ ภูเก็ต 2537 : 1) รวมทั้งการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่ผ่านมาของประเทศไทยเอง ยังมีผลต่อการเมืองในบทบาทของเงินที่มีอิทธิพลต่อการเลือกตั้ง เห็นได้ชัดเจนมากขึ้นเมื่อยุคสมัยเริ่มเปลี่ยนแปลงไป จนอาจกล่าวได้ว่าเป็นปัญหาอันเกิดจากการพัฒนาเศรษฐกิจของไทย ที่พัฒนาจากสังคมเกษตรกรรมไปเป็นสังคมอุตสาหกรรมอย่างรวดเร็ว และมีความเชื่อมโยงกับระบบเศรษฐกิจทุนนิยมโลกอย่างแนบแน่น การเปลี่ยนแปลงวิถีทางเศรษฐกิจทำให้เงินมีบทบาทเพิ่มสูงขึ้นในการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง (เพิ่มพงษ์ เชาวลิต และศรีสมภพ จิตรภิมย์ศรี 2531 : 51)

นอกจากนั้นสภาพทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน ยังสามารถที่จะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมแนวคิดและแนวโน้มของประชาชนในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งได้เป็นอย่างดี ส่วนหนึ่งนั้นเกิดจากความต้องปัจจัยในด้านการดำรงชีวิตที่มีมากขึ้นไม่ว่าจะเป็น เงิน หน้าที่การงาน สิ่งของหรือแม้กระทั่งสาธารณูปโภคพื้นฐานของชุมชน ความต้องการเหล่านี้ส่งผลให้ผู้สมัครใช้ลักษณะความต้องการดังกล่าวเป็นประโยชน์ในการหาเสียง ส่งผลให้ประชาชนเกิดพฤติกรรมในการลงคะแนนเสียงที่ไม่เป็นไปตามระบอบประชาธิปไตย เช่น การขายเสียงให้แก่ผู้สมัคร เป็นไปในเรื่องของผลประโยชน์ เงินทอง สิ่งของต่างๆ ดังที่ สุจิต บุญบงการ และพรรคักดิ์ ผ่องแผ้ว (2527 : 136) กล่าวว่า ผู้ที่มีรายได้น้อยมีโอกาสที่จะถูกชักจูงได้โดยง่ายกว่าผู้ที่มีฐานะดีถ้ามีการเสนอผลประโยชน์ในรูปแบบของอามิสสินจ้าง การสัญญาว่าจะให้การช่วยเหลือในเรื่องต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ส่วนตัว หรืองานของ อัลมอน และพาวเวลล์ (Almon and Pawell อ้างใน พงศพิศาน ชุมพล 2544 : 93) ได้กล่าวไว้ว่าความโน้มเอียงทางการเมือง หรือทัศนคติที่มีต่อการเมืองเป็นผลมาจากพฤติกรรมและวัฒนธรรมที่แตกต่างกันของประชาชนนั่นเอง นอกจากนี้การกล่อมเกลாதางเศรษฐกิจสังคม ก็ยังมีผลต่อพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเช่นกัน โดยขึ้นอยู่กับวิธีการกล่อมเกลாதางการเมืองในรูปแบบวิธีไหน (ทินพันธ์ นาคะตะ อ้างใน พงศพิศาน ชุมพล 2544 : 105)

ดังนั้นการเข้ามาศึกษาพฤติกรรมที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนครั้งนี้ จะมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยให้ผู้วิจัยทำความเข้าใจในสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นได้เป็นอย่างดี ในอันที่จะนำเอาความรู้พื้นฐานที่ได้จากการศึกษาไปดำเนินการแก้ไขปัญหาให้

เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งเอาไว้ โดยประเด็นดังกล่าวจะมุ่งศึกษาในเขตการเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดสงขลา (เขตการเลือกตั้งใน ปี 2548-2549) โดยพื้นที่ที่จะประกอบไปด้วยตำบลที่อยู่รอบๆ อำเภอหาดใหญ่ทั้ง 11 ตำบล คือ ตำบลคอหงส์ ตำบลควนลัง ตำบลคลองแห ตำบลน้ำน้อย ตำบลคูเต่า ตำบลท่าข้าม ตำบลลลุง ตำบลบ้านพรุ ตำบลพะตง ตำบลทุ่งใหญ่ ตำบลคลองอู่ตะเภา โดยมุ่งเหตุจูงใจที่มีต่อปัญหาในพื้นที่นั้น กล่าวได้หลายประการคือ

ประการที่หนึ่ง มูลเหตุของความเจริญทั้งทางด้านเศรษฐกิจโดยภาพรวมมีความเจริญเติบโต ทั้งสถานศึกษาและแหล่งโรงงานอุตสาหกรรม ห้างร้านต่างๆ ที่นับวันจะขยายความเจริญมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้สภาพความเป็นอยู่โดยภาพรวมของประชาชนดีกว่าเขตการเลือกตั้งอื่นๆ ในจังหวัดสงขลา ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นจะสามารถวิเคราะห์ได้ในระดับหนึ่งว่า การมีรายได้ที่ดีสามารถที่จะส่งผลต่อรูปแบบการดำเนินชีวิตที่ดี การศึกษาดี อิทธิพลดังกล่าวจะทำให้รูปแบบความคิดของประชากรกลุ่มนี้จะเป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น กล่าวคือ เมื่อมีการถูกซื้อสิทธิขายเสียงหรือบังคับขู่เข็ญให้ดำเนินการต่างๆ ในกิจกรรมทางการเมืองทำให้เกิดความไม่ชอบธรรมนั้น ปัจจัยดังกล่าวข้างต้นไม่ว่าจะเป็น รูปแบบการดำเนินชีวิตที่ดี การศึกษาดี จะยังผลให้เกิดความคิดในเรื่องของหน้าที่พลเมืองที่ดี และมีศักดิ์ศรีที่ไม่สามารถซื้อจูงใจได้ด้วยเงินทองเพียงเล็กน้อย หรือแม้ว่าจะเป็นเงินจำนวนมากก็ตาม นั่นก็หมายถึงแนวโน้มการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง หรือการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งมีความชอบธรรมมากขึ้น และปราศจากการทุจริตการเลือกตั้งมากยิ่งขึ้นดังที่ สุจิตร์ บุญบงการ และพรศักดิ์ ผ่องแผ้ว (2527 : 133) ได้กล่าวในงานวิจัยถึงพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงของคนไทยไว้ว่า ผู้ที่มีอาชีพที่มั่นคง หรือผู้ที่มีการศึกษาสูงมักที่จะไปลงคะแนนเสียง เพราะเห็นว่าเป็นหน้าที่ของพลเมืองดีกว่าผู้ที่มีการศึกษาดำและไม่มีอาชีพที่มั่นคง กล่าวคือ ผู้ตอบที่ศึกษาสำเร็จในระดับปริญญาตรี ตอบว่าตนไปลงคะแนนเสียงเพราะเห็นว่าเป็นหน้าที่อย่างหนึ่ง ส่วนผู้ที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ให้เหตุผลเช่นนี้มีร้อยละ 49 ผู้ที่มีระดับการศึกษาในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ถึงมัธยมปลายที่ตอบเช่นนี้มีร้อยละ 52 เป็นที่น่าสังเกตว่าผู้ที่ลงคะแนนเสียงที่มีการศึกษาดำ มักที่จะไปลงคะแนนเสียงด้วยเหตุผลที่เป็นไปในเรื่องของการถูกชักจูงในอัตราที่สูงกว่าผู้ที่มีการศึกษาสูง อย่างมีนัยสำคัญ ส่วนผู้ตอบที่มีการประกอบอาชีพที่มั่นคง จะมีแนวโน้มในการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเพราะเห็นว่าเป็นหน้าที่ของพลเมือง มากกว่าการไปลงคะแนนเสียงเพียงเพราะเป็นไปโดยการถูกชักจูงในรูปแบบต่างๆ กล่าวคือ ประมาณร้อยละ 70 ของผู้ที่เป็นข้าราชการ ร้อยละ 66 เป็นนักธุรกิจ ร้อยละ 56 เป็นครู-อาจารย์ ระบุว่าตนไปลงคะแนนเพราะเห็นว่าเป็นหน้าที่ของพลเมือง ส่วนผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรและกรรมกรมีประมาณร้อยละ 42 และ 48 จะตอบเช่นนั้น แต่ก็เห็นได้ชัด

ว่าผู้ตอบที่มีอาชีพมั่นคงและใช้วิชาชีพชั้นสูงจะไปลงคะแนนเสียงด้วยเหตุผลของการถูกชักจูงน้อยกว่าผู้ที่ไม่มีอาชีพที่มั่นคงหรือมีสถานภาพการศึกษาที่ต่ำกว่า

จากผลการวิจัยสามารถวิเคราะห์ได้ในระดับหนึ่งว่า การพัฒนาทางการเมืองในเรื่องของการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเพื่อให้เกิดความชอบธรรมนั้น ปัจจัยส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาทางการเมืองให้ดียิ่งขึ้น จำเป็นจะต้องมีการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ สังคม ให้มีความเจริญก้าวหน้าให้มากขึ้น เพื่อส่งผลให้ประชาชนมีการพัฒนาทางการเมืองในเรื่องของการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งให้เข้าไปในทิศทางที่ดีมากยิ่งขึ้น ปัญหาการทุจริตการเลือกตั้งน้อยลง การลงคะแนนเสียงมีความชอบธรรมมากยิ่งขึ้น

แต่ในสภาพความเป็นจริงในปัจจุบัน แต่ละครั้งที่มีการเลือกตั้งมักมีเสียงสะท้อนออกมาเสมอว่า มีการซื้อขายเสียงและการกระทำผิดกฎหมายเลือกตั้งมาตลอด โดยเฉพาะในเขตการเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดสงขลา ซึ่งเป็นพื้นที่ตัวอย่างในการวิจัย นับตั้งแต่การเลือกตั้งทั่วไปในวันที่ 6 มกราคม 2544 เป็นต้นมานั้น เป็นที่รับรู้ในหมู่สาธารณชนว่ามีการทุจริตการเลือกตั้งอย่างแพร่หลาย สังเกตได้จากการพาดหัวข่าวทางหนังสือพิมพ์หลายฉบับ ที่ได้ลงข่าวการทุจริตในการหาเสียงเลือกตั้งในครั้งนั้น หรือการออกมาให้สัมภาษณ์ของนักการเมืองหลายฝ่ายว่ามีการทุจริตในการเลือกตั้งในเรื่องต่างๆ และล่าสุดในการเลือกตั้งซ่อมในวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2547 มีการรื้อเรียนถึงการกระทำผิดตามประมวลกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งมาตราที่ 44 ว่าด้วยการจูงใจให้ผู้ที่มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนนเสียงให้กับตนเอง ด้วยวิธีการจูงใจให้เข้าใจผิดในคะแนนนิยม หรือการใช้อิทธิพลต่างๆ ในการบังคับเพื่อที่จะลงคะแนนเสียงให้ตนเอง (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดสงขลา 2547: มปน)

จากเหตุดังกล่าวนี้แสดงให้เห็นว่า การซื้อสิทธิขายเสียงหรือการทุจริตในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งในเรื่องต่างๆ ยังมีอยู่ในพื้นที่เขตการเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดสงขลา สามารถชี้ให้เห็นว่าระบบเศรษฐกิจ สภาพความเป็นอยู่ การศึกษาที่ดีของประชาชน ไม่สามารถเป็นเครื่องยืนยันที่ชัดเจนได้ว่าจะจะเป็นประเด็นที่สำคัญที่มีส่วนผลักดันพฤติกรรมกรรมการลงคะแนนเสียงของประชาชนให้ชอบธรรม และปราศจากการลงคะแนนเสียงที่ไม่เป็นธรรมได้ทั้งหมด ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นความจำเป็นที่จะต้องทำการศึกษาถึงพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งดังกล่าว ของประชาชนในพื้นที่ว่าเป็นไปในรูปแบบอย่างไรบ้าง เพื่อประโยชน์ในการศึกษาและพัฒนาต่อไปในอนาคต

ประการที่สอง หากปรากฏผลการวิจัยออกมาว่าแนวโน้มพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้ง และพฤติกรรมทางการเมืองในเขตการเลือกตั้งที่ 3 เป็นไปในทิศทางที่ไม่พึงประสงค์ ผลจากงานวิจัยจะเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเข้ามาร่วมแก้ไขและการกำหนดแนวทาง วิธีการ ตลอดจน

กิจกรรมต่างๆ ในอันที่จะเสริมสร้างหรือปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชนให้เป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น

ประการที่สาม งานวิจัยนี้จะเป็เครื่องมือที่จะช่วยตอบคำถามที่ดี หรือเป็นตัวแทนในการอธิบายปรากฏการณ์ในสภาพพื้นที่ที่คล้ายๆ กับเขตการเลือกตั้งที่ 3 กล่าวคือเป็นพื้นที่ๆ มีสภาพเศรษฐกิจ การศึกษาและสังคมที่ดี แต่ประสบปัญหาการทุจริตการเลือกตั้งเหมือนกัน

สำหรับผลที่ได้รับจากการวิจัยครั้งนี้ จะมีส่วนช่วยให้ทราบว่รูปแบบของพฤติกรรมเลือกตั้งของประชาชนเป็นไปอย่างไรบ้าง และมีส่วนช่วยผลักดันทำให้เกิดการตัดสินใจในการลงคะแนนเสียง ทั้งที่มีความชอบธรรมและไม่มีความชอบธรรม อันที่จะเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญสำหรับการนำไปทำนาขอนาคต หรือแนวน้ในเรื่องของพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชน ทั้งในเรื่องของการเลือกตั้งและรูปแบบของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่จะมีผลต่อการเลือกตั้งทั้งในทางตรงและทางอ้อม เพื่อนำไปเป็นข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการนำไปแก้ไขปัญหา อันเนื่องมาจากพฤติกรรมที่ส่งผลต่อการเลือกตั้งที่ไม่เป็นไปตามระบอบประชาธิปไตย โดยการกำหนดกิจกรรมและแนวทางในการแก้ไขปัญหาค่ที่สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ของเขตการเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดสงขลา ให้มีประสิทธิภาพมากที่สุดในการแก้ไขปัญหาค่ต่อไป

1.2 คำถามในการวิจัย

1. พฤติกรรมการเลือกตั้งในเขตการเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดสงขลา เป็นอย่างไร
2. ปัจจัยส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดสงขลา เป็นอย่างไร
3. แนวทางในการพัฒนาพฤติกรรมเลือกตั้งของประชาชนในเขตการเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดสงขลา ควรเป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมเลือกตั้งในเขตการเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดสงขลา
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมเลือกตั้งของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดสงขลา

3. เพื่อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในเขตการเลือกตั้งเขตที่ 3 จังหวัดสงขลา

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. จะทำให้ทราบถึงพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งในเขตการเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดสงขลา ของประชาชน
2. ทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดสงขลา
3. ได้ทราบถึงแนวทางในการพัฒนาพฤติกรรมกรรมการลงคะแนนเสียงของประชาชนในเขตการเลือกตั้งเขตที่ 3 จังหวัดสงขลา ให้เป็นไปตามระบอบประชาธิปไตย

1.5 ขอบเขตการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตการเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดสงขลา โดยมีส่วนประกอบด้วยกันทั้งสิ้น 11 ตำบล 2 เทศบาล คือ ตำบลคอกหงส์ ตำบลควนลัง ตำบลคลองแห ตำบลน่าน้อย ตำบลคูเต่า ตำบลท่าข้าม ตำบลฉลุง ตำบลบ้านพรุ เทศบาลตำบลบ้านพรุ และเป็นการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 6 มกราคม 2548 ตามกฎหมายรัฐธรรมนูญปี 2540 ซึ่งกำหนดรูปแบบการเลือกตั้งออกเป็น 2 รูปแบบคือ แบบเขตเลือกตั้งละ 1 คน (One Man One Vote) และแบบบัญชีรายชื่อ (Party List) ซึ่งเป็นการสุ่มตัวอย่างแบบหลายชั้นต่อผู้ที่มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

ตัวแปร

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานะภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้
2. พฤติกรรมการเลือกตั้ง ประกอบด้วย 2 พฤติกรรมคือ
 - 2.1 พฤติกรรมทางด้านจิตวิทยาทางการเมือง เช่น เหตุผลของการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ทักษะคติที่เกี่ยวกับการเมือง ระบบการลงคะแนนเสียง การหาเสียงของผู้สมัคร การปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง ความรวดเร็วในการตัดสินใจเลือก

ผู้สมัคร ความสนใจในการเลือกผู้สมัครทั้งระบบบัญชีรายชื่อและแบ่งเขต ความพึงพอใจในนโยบาย การเปลี่ยนความคิดที่จะไม่ไปลงคะแนนเสียงให้ ส.ส. ความพึงพอใจในการปฏิบัติหน้าที่ของ ส.ส.

2.2 พฤติกรรมทางด้านสิ่งแวดล้อมทางการเมือง เช่น การมีส่วนร่วมในการแจ้งหรือไม่แจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งทราบว่ามี การซื้อเสียง การรับทราบข่าวคราวเกี่ยวกับการเลือกตั้ง การรับฟังผู้สมัครหาเสียง

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

การเลือกตั้ง หมายถึง การลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั่วไปสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในปี พ.ศ. 2548 เขตการเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดสงขลา ซึ่งเขตการเลือกตั้งดังกล่าวใช้ประกาศตามกฎหมายรัฐธรรมนูญปี 2540 โดยมีส่วนประกอบด้วยกันทั้งสิ้น 11 ตำบล 2 เทศบาล คือ ตำบลคอกหงส์ ตำบลควนลัง ตำบลคลองแห ตำบลน่าน้อย ตำบลคูเต่า ตำบลท่าข้าม ตำบลจตุรง ตำบลบ้านพรุ เทศบาลตำบลบ้านพรุ

บริบท หมายถึง ลักษณะความเป็นมาของสภาพพื้นที่ สภาพปัญหาต่างๆ ที่อยู่ในพื้นที่นั้นๆ

พฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในเขตการเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดสงขลา หมายถึง พฤติกรรมการตัดสินใจในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชน ในเขตการเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดสงขลาปี พ.ศ. 2548

เขตการเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดสงขลา หมายถึง เขตการเลือกตั้งที่มีส่วนประกอบด้วยกันทั้งสิ้น 11 ตำบล 2 เทศบาล คือ ตำบลคอกหงส์ ตำบลควนลัง ตำบลคลองแห ตำบลน่าน้อย ตำบลคูเต่า ตำบลท่าข้าม ตำบลจตุรง ตำบลบ้านพรุ เทศบาลตำบลบ้านพรุ โดยเขตการเลือกตั้งดังกล่าวใช้ประกาศตามกฎหมายรัฐธรรมนูญปี 2540 โดยมีการกำหนดให้ผู้เลือกตั้ง 1 คน เลือกผู้สมัครได้ 1 คน (One Man One Vote) และระบบบัญชีรายชื่อ (Party List) โดยเป็นระบบที่ทุกพรรคมีโอกาสได้ที่นั่งในสภาตามสัดส่วนคะแนนเสียงที่ได้มาจากการออกเสียงของผู้เลือกตั้ง ระบบนี้ผู้เลือกตั้งกับผู้สมัครรับเลือกตั้งไม่มีความสัมพันธ์กันโดยตรง เพราะผู้สมัครจะมาในรูปแบบของบัญชีรายชื่อที่พรรคการเมืองส่งมาเป็นชุด ผู้เลือกตั้งได้แต่ตัดสินใจว่าจะเลือกบัญชีรายชื่อของพรรคใด